

בלבבי משכן אבנה

USA 718.521.5231

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245

דע את שמחתך פרק יט' העליצות מכח התנועה

הזכרנוחלקי הגילוי והגלות

נחזור ונחדד את כח השמחה ביתר ברור, ואת העצבות המונחת בתוכו, נתבאר לעיל, שיש את האבחנה של אדם שנקרא שמח בחלקו. מהיכן האבחנה הפנימית שנקרא שמח בחלקו, כל שמחה היא הצטרפות למקום שנקרא גילוי, כל גילוי מעצם היותו גילוי, הוא מוליד באדם שמחה. מי שתופס את היסוד שכל גילוי מוליד בנפש שמחה, אז יש לו הרבה נקודות שמחה בחיים, כמובן יש גם הרבה נקודות נעלמות. אבל לכל אחד יש הרבה חלקים, וכסדר החיים שלו שמביאים אותו לידי חלקים גלויים. לפעמים קטנים יותר, ולפעמים גדולים יותר, אבל הצד השווה שבהם שיש לו חלקים המתגלים. אם האדם תופס את השמחה שמונחת, בעצם המציאות שנקראת גילוי, אז הוא משיג הרבה חלקים של שמחה. כל פעם שיש לו התחברות מסוימת לאיזה נקודה של גילוי, הגילוי הזה מצרף אותו למדרגה שנקראת שמחה. אם אדם למשל כל ימיו יושב ועוסק בתורה, כל פעם ופעם מתגלים לו עוד ועוד חלקים בחלקיה של תורה, על אף שהיא (איוב יא, ט) ארוכה מארץ מידה ורחבה מני ים, אבל כל פעם יש לו חלקי גילוי. החלקי גילוי האלה הם אלה שמולידים אצלו את השמחה.

אך כל גילוי בעומקו, בתוך המערכת דידן, הוא גלות וגאולה. וכונדע מדברי המהר"ל (נצח ישראל פרק א) האותיות גלה הם אותיות גאל, כי הה"א והאל"ף מתחלפים, בחלקי הגילוי שמתגלה אצל האדם עצמו, בכל גילוי כזה מונח שיהיה מציאות גם של גלות. מצד כך אין לך גילוי, שמעמיד את עצמו כשמחה שלימה, כי הוא גם מעמיד בתוכו חלקי גלות. נתבאר לעיל, שבאבחנה של העלף, הגילוי הזה הופך להיות שהוא לא מסתלק, אלא הכ-

שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד תל אביב תשס"ח

בס"ד

הגמרא אומרת במסכת ברכות שכל מי שמדקדק באותיות של קריאת שמע מצנינים לו את הגיהנום. קרא ודקדק באותיותיה, אם הוא לא דקדק זה נידון במשנה מה הדין, אבל אם הוא קרא ודקדק באותיותיה, ישנן רמ"ח תיבות בקריאת שמע כנגד רמ"ח אברים שבאדם, הוא קרא ודקדק באותיות מצנינים לו את הגיהנום.

כמובן שהשאלה מתבקשת מאליה מה השייכות בין קריאת שמע בדקדוק אותיות לבין הצינון של הגיהנום. זה לא מלתא בכדי שאם אדם קורא קריאת שמע ודקדק באותיותיה מצנינים לו גיהנום, מה השייכות ביניהם.

שבוע שעבר עסקנו בחלק הראשון של קריאת שמע בפסוק הראשון "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד". זו נקודת האחדות, בארנו בארוכה שיש מהלך של "ה' אלוקינו" וישנו מהלך של "ה' אחד". זו תפיסה של פסוק ראשון שבקריאת שמע שהוא הפסוק העיקרי "שמע ישראל ה' אלוקינו אחד", הוא מגלה את האחדות המוחלטת של בורא העולם של הקב"ה.

קריאת שמע כולה על שלוש פרשיותיה, כמו שהזכרנו יש בהן רמ"ח תיבות, ליתר דיוק יש בהם מאתיים ארבעים וחמש, חסרים שלוש תיבות. לכן או שהחזן אומר בסוף "ה' אלוקיכם אמת", בכדי להשלים לרמ"ח תיבות, או שהיחיד אומר לפני הקריאת שמע "א-ל מלך נאמן". שניהם המקור שלהם בזהר הקדוש מובא בשולחן ערוך. בכדי להשלים את קריאת שמע לרמ"ח תיבות מוסיפים או "ה' אלוקיכם אמת" או "ק-ל מלך נאמן".

אם כן ס"ה יש בקריאת שמע רמ"ח תיבות. מבואר בדברי רבותינו בזהר הקדוש שכאשר האדם קורא רמ"ח תיבות הללו בכוונה הוא נותן כח בכל אבר ואבר שבגופו. רמ"ח תיבות כנגד רמ"ח אברי האדם.

קריאת שמע אם כן בכללותה היא לא עוסקת ב'אחד' של הבורא. הפסוק הראשון עוסק ב"שמע ישראל ה' אלוקינו ה' - אחד", זה עוסק באחדותו של הבורא יתברך שמו, מקבלים עלינו ומאמינים את אחדותו יתברך. לעומת זאת קריאת שמע בכ"ל ללותה על כל שלוש פרשיותיה היא עוסקת בתפיסת האדם כאדם שיש בו רמ"ח אברים. הפסוק הראשון אוחד ביחס לבורא, "ה' אחד", כל קריאת שמע בכללותה עוסקת בקומת האדם הנברא, קומת האדם הנברא רמ"ח אברים - רמ"ח תיבות.

הרמ"ח תיבות הללו אם כן הם כנגד רמ"ח אברים של האדם. לפעמים אנחנו רואים רח"ל ילד קטן שנולד והאצבעות שלו מחוברות אחת עם השנייה. זהו בעל מום. וכן על דרך זה כל מיני מומים שיש באדם, לפעמים אברים פנימיים שיש באדם שהמרחק בין אחד לשני הוא קטן מדי, עושים ניתוח בכדי ליצור מרחק. אם האדם היה אחד ממש, אחד ממש לא צריך בינו מרחק, הוא אחד. אבל מכיוון שיש באדם רמ"ח אברים, מאתיים ארבעים ושמונה אברים, אילו אבר אחד התקרבו לשני יתר על המי-

שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד תל אביב תשס"ח

דה או שיתר על כן הוא יבוא ממש בגבולו של השני, חס ושלום האדם או שיהיה בעל מום או שהוא יכול למות. נצייר לדוגמא שהמוח יהיה במקום הלב או הלב במקום של המוח ביחד, כולם מבינים שהגוף (לא) יתפקד, אפילו באברים החיצוניים, אם ידי האדם יהיו מחוברים אחד לשני הוא כבר לא ישתמש בידיים כפי שראוי להשתמש בידיים.

נמצא שמחד ישנו מהלך של אחדות מוחלטת, זהו המהלך הראשון שנקרא "ה' אחד", אבל בנברא בגוף האדם אם נגיע לתפיסה של אחד כפשוטו הוא בעל מום כרגע, הוא אדם שלא יכול לתפקד. אם כל גופו יהיה מקשה אחת הוא לא יוכל לתפקד. שם המעלה כרגע אצל האדם הוא רמ"ח אברים כל אחד במקומו בגדרו, רק שהם מחוברים זה עם זה. אבל המהלך הוא דייקא שיהיה לאדם רמ"ח אברים ולא אבר אחד.

זו קריאת שמע. קריאת שמע היא בונה את הרמ"ח אברים שבגופו של האדם, היא בונה אותו כלאחד ואחד במקומו. שלא יהיה עירוב אברים זה עם זה. ראשית שלא יהיה חסר של אברים, ושנית שלא יהיה עירוב. אם האדם מדלג על מילה אחת בקריאת שמע מה הוא יוצר אצל עצמו, גוף שחסר בו אבר. הוא דילג יותר מתיבה אחת, שניים שלושה תיבות וכן על זה הדרך, כפי מספר התיבות שהוא דילג ככה המספר של האברים שחסר לו.

מאידך, אם הוא חיבר את התיבות זה עם זה, הוא לא דקדק באותיותיה, הוא חיבר את המילה למשל "על לבבך" ועשה אותה מילה אחת, שמה הוא מחבר שני אברים בבת אחת. הוא מחבר שני אברים בבת אחת זה עוד סוג של פגם. מדוע צריך לקרוא לקרוא ולדקדק באותיות. צריך לקרוא ולדקדק באותיות, ראשית שהוא לא יחסיר באותיות ובתיבות, ומאידך שהוא לא יחבר שני תיבות זה לזה. חסרון של תיבה מוליד חסרון של אבר וחיבור של תיבות מחבר אברים. לכן צריך האדם צריך לקרוא ולדקדק באותיות הקריאת שמע שאז הוא מעמיד כל אבר ואבר במקומו.

לפי זה נבין את מה שאמרנו בראשית הדברים מדוע קרא ודקדק באותיותיה

מצננים לו את הגיהינום. מהו הגיהינום. מתי האדם סובל. תסתכל פיזית, או שחסר לו משהו, או שיש לחץ. אם חסר לאדם דבר מסוים, חסר יוצר אצלו סבל, בין אם זה חסר ממוני או חסר גופני, החסר יוצר אצלו סבל. או מאידך צפיפות גם יוצרת אצל האדם לחץ, אדם בס"ד יש לו שלוש עשר ילדים וגרים בחדר וחצי, צפוף שם. הצפיפות, הלחץ זו הדחק, זה גם יוצר אצלו צער.

כאשר אין את הדבר, הוא חסר, הוא יוצר אצל האדם צער. כאשר יש אותו אבל אין מרווח בין אחד לשני זה יוצר צפיפות, זה לחץ. אפילו למשל אדם בס"ד מחתן ילדים, אם יעשו חתונה שבוע אחרי שבוע עם כל השמחה [המנהג לא לעשות תוך שלושים יום] אבל הלחץ של השמחה הוא כבר בעיה. גם דבר שהוא שמח מצד עצמו, אדם שמח הוא זוכה להביא את הבנים שלו בברית הנישואין, אבל במהירות כזו זה כבר יוצר אצלו לחץ.

אם כן הצער שנוצר לאדם הוא או מהיעדר הוא מדחיסות של דברים של כל אחד כשלעצמו הוא טוב מאוד, אבל הלחץ שלהם יוצרים אצל האדם כאב.

קרא ודקדק באותיותיה, ראשית הוא לא החסיר, ושנית הוא נתן מרווח בין תיבה לתיבה. בזה הוא זוכה שיצננו לו את הגיהינום. מדוע הוא זוכה שיצננו לו את הגיהינום, מה התפקיד של הגיהינום, בוא נתבונן, אדם שיש לו בית, בס"ד קנה דירה חדשה, הרצפה כדרכם של פועלים שלא משתדלים להשאיר את הרצפה יותר מדי נקיה, צריך להזמין פוליש, אז ממרקים את הרצפה. אבל אדם שקנה דירה באמצע הבניין, אדם בנה בית פרטי, התחרט, אין לו כסף לגמור, הוא מכר את הדירה, אותו אדם שקנה את הדירה יד שניה הוא מקבל את הדירה בלי חלונות, אין ריצוף, חסר אינסטלציה, אין ארונות מטבח, וכן על זה הדרך חסרים. שילם פחות קיבל דירה לא מוגמרת צריך לגמור את זה. ידידנו דבר ראשון מזמין פוליש. על מה פוליש? אין רצפה. אם יש רצפה מלוכלכת תזמין פוליש, אבל אם אין רצפה אין מה להזמין פוליש.

נמשל פשוט, אדם שעשה עבירה אנחנו

מבינים, הוא עשה עבירה לכאורה ישנו כאן לכלוך, זה טומאה זה צואה, אז צריך לנקות. אז הגיהינום ינקת את אותו לכלוך את אותה טומאה. אבל אדם שרח"ל לא קיים מצוה, אם הוא לא קיים מצוה חסר לו אבר, נמרק אותו? מה זה יעזור שנמרק תצמח לו יד?? מה יעזור המירוק של הגיהינום אם חסר לו אבר. גיהינום לכאורה יכול ליצור אצל האדם מצב שיש לו אברים הם מלוא כלכים צריך לנקות אותם, גיהינום ינקת, זה אנחנו מבינים. אבל אם הוא לא קיים מצוה כיצד הגיהינום יצור לו אבר שאינו קיים??

תשובה לדבר, כל אדם כאדם יש בו בכוח את כל האברים כולם. איך אנחנו רואים את זה, אדם רח"ל שנולד בלי יד, בעל מום, בשעה טובה הוא בא בברית הנישואין בדרך כלל עם עוד סוג של מום אחר, היא אין לה רגל לו אין יד בשעה טובה השתדכו. לאחר כשנה הם זוכים לחבוק בן, לבן הזה ב"ה יש גם יד וגם רגל, מאיפה צמחו יד ורגל הרי הבן הוא תולדה של האב והאם, ואם הוא תולדה של האב והאם לאב אין יד ולאם אין רגל מאיפה צמח רגל?

תשובה חיצונית, את היד הוא קיבל מהאימא ואת הרגל הוא קיבל מהאבא. אבל מה נעשה אם לשניהם אין להם ידיים, הילד נולד ויש לו ידיים. זה מבואר בדברי רבותינו שיש באדם אבחנה שנקראת בכוח ויש אבחנה שנקראת בפועל. גם אדם שאין לו רח"ל או חרש או עיוור, בבכוח קיים אצלו הדבר הזה, רק בפועל קיים אצלו חסימה מסוימת שלא נותנת ליד לצאת החוצה, היא לא נותנת לכוח השמיעה לה תפשוט. אילו באמת בכוח הפנימי שלו לא היה כח ליד לא היה לו כח שמיעה, אם הוא היה מוליד ילד, כמו שאדם שמוליד הוא לא מוליד אווז אלא הוא מוליד אדם, באמת לא היה לו כח שמיעה מי שהוא היה מוליד לא היה לו כח שמיעה. מדוע יש לרך הנולד כח שמיעה? כי גם לאבא יש, כי לאבא יש חסימה מסוימת ואצל הבן אין חסימה.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מ השיעור טעמי המצוות 008 שמע ישראל. תשס"ח תל אביב (פורסם לראשונה)

דע את שמחתך העליצות מכח התנועה • פרק יט'

כול למה שנקרא ימי השגרה, והנפש קשה לה לעכל את נקודת השינוי. כמובן אחד יותר קל, אחד יותר קשה, לפי העניין. כי הגילוי של התנועות יוצר קושי נוסף.

אין מצב היום בעולם שאדם יכול לחיות כולו בשמחה, כל זמן שלא בא משיח צדקנו, לא נבנה בית המקדש, אז יש פעם בשנה תשעה באב לפחות כסדר בריאתו של עולם, יש לו את זמני האבלות לפי סדר בריאתו של עולם. מאדם הראשון שאביו ואמו של אדם מסתל-קים, שבעה קרובים, כל אחד לפי ערכו כיצד ואיך, אבל זה סדר בריאתו של עולם. אדם לא יכול לחיות בעולם הזה, במציאות שלא עוברים מערכות מסוימות, שקיימים בתוכם נקודות עצבות. אם במקור השמחה, במקום הגילה שנתבאר של מקום הגילוי, הוא רואה את נקודת הגלות שגנוזה בתוכה, וודאי שעיקר איפה שהוא נמצא עכשיו זה שמחה, זה גילה, זה הגילוי. אבל הוא רואה נקודה מסוימת כבר כאן, שמונח בה אופן של מה שעתידי להיות, כבר מונח בתוך ההווה עצמו עכשיו כאן. אם הנקודה העתידית מונחת בתוך ההווה עכשיו. אז מונח כאן אפשרות כזו שהמעבר שלו נעשה בצורה נכונה.

לפעמים אדם נמצא בנקודת רוממות, ולאחר מכן הוא נופל לנקודת שפלות, אז הוא נופל מאגרא רמה לבירא עמיקתא (חגיגה ה, ב), אם בעת שהוא היה באגרא רמה הוא כבר היה רואה את הסולם, אז הוא לא היה נופל, הוא פשוט היה יורד. אלא שבדרך כלל בן אדם באותו רגע הוא לא רוצה להסתכל על זה, כי עכשיו נוח לו לחיות את הצד העליון, והרי זה כמו בת יענה שתוחבת את ראשה בחול, ולא רוצה לראות מה שיקרה, ואחרי זה הוא מת-רסק.

ועל כן תמיד עדיף להסתכל לא על המצב שבו הוא נמצא עכשיו, ובמקרה הנוכחי עכשיו. כי אם בן אדם תופס איך הבריאה כולה בנויה, אז בכל מצב שאני נמצא יש לו גם תהליך הפוך. ובתהליך ההפוך מונח בעצם מה שאני נמצא כאן. על כן הוא צריך לחיות גם את המקום שהשלב הבא מונח כבר כאן, בתוך ההיות של הדבר עכשיו. כך האדם בונה את הנפש שלו באופן הדרגתי. כמובן שצריך תמיד להגדיל את התהליך של העלייה, ולה-קטין את התהליך של הירידה. אבל התהליך הזה הוא מונח כאן עכשיו.

■ **המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את שמחתך**

הגילוי אין גילוי שלם. כשאין גילוי שלם אז מונח בעצם המציאות של אותו גילוי, חסרון שמחה שלימה.

הם יצאו ממצרים לזמן, ולכן הקדושה היא קדושה בזמן, מקדש ישראל והזמנים, מה שאין כן לעתיד לבוא זה קדושה גמורה בלא הפסק זמן, אבל בתוך מערכת של זמן, ידוע דברי חז"ל במדרש (, שבאותו לילה שיוצא ליל פסח, באותו לילה יוצא תשעה באב.

מצד כך שכל חלקי גאולה, כל חלקי גי-לוי, וכל חלקי גילה הם לא גילויים שלמים. אז בגילוי עצמו כבר מונח איזה שהיא עצבות של גלות. כי הגילוי ביסודו מניח בתוכו גלות, הגילוי כבר גרם לי שאני אתנועע באותו מקום. זה לא שלב שבא אחרי כן, אלא בעצם הגי-לוי מונח שאני אגלה מהגילוי, לכן אין שמחה שלימה כאן בעולם הזה. לפי שכל גילוי שמונח כאן בבריאה השתא, הגילוי הזה הוא לא גילוי גמור. כי בשעת הגילוי עצמו, מונח המציאות שנקראת גאולה. אבל הוא מונח במציאות שנקראת גלות, זה בעצם הגילוי.

ההדרגה שבשמחה

כשאדם תופס שזה עצם הפנימיות של הת-פיסה הזו שנקראת שמחה, אז כאשר מתגלה לו שמחה שמונח בה מציאות שנקראת גילוי, הוא חייב לזהות את מקום ההסתר שמונח באותה שמחה. כי כאשר השמחה היא שמחה בעצם הגילוי שבדבר, אז בהכרח יש בה חלק שאיננו שמחה שלימה, כי מונח בו מציאות שנקראת גלות.

לפי זה האדם צריך לידע, כשהוא נמצא במצב מסוים, ולאחר מכן הוא יוצא למצב לגמרי אחר, אם במצב שבו הוא היה נמצא עכשיו, הוא היה רואה באמת את תמונת המצב כמו שהיא, אז המעבר שלו למצב הבא כבר היה מונח בהדרגה, מהמצב הראשון שבו הוא היה. בלשון ברורה ופשוטה, אם בזמן הגילה, בזמן הגילוי, הוא כבר היה רואה את הגלות שמונחת באותה נקודת גילה, אז המע-בר שלו לאחר מכן, היה באופן הדרגתי. אבל אם בשעת הגילוי, ביום טוב היה לו טוב, והוא רואה כביכול נקודת גילוי גמורה בלי נקודת הסתר, אזי לאחר מכן קשה לו לסבול את נקודת המעבר.

כל דבר שבא בהדרגה הוא מביא סבל לנפש, אך כל דבר שלא בא בהדרגה יוצר סבל יותר גדול. וכל אחד מאתנו רואה הרבה פעמים, שמגיעים זמנים של מועדים ומגיעים זמנים מסוימים, ולאחר מכן צריך לחזור כבי-

בדות מולידה את הגילוי שיסתלק בהדרגה, תמיד מונח בזה גם נקודת עצב. בעומק זה לא מתחיל בהתרחקות, זה מתחיל בעצם הגילוי עצמו, שמונחת בו נקודת עצב. יש את הגילוי שמכוח כך נולדה השמחה, יש את מה שה-דבר מתרחק ממנו בהדרגה מחמת הכבדות, אז מחד, זה שאני מתרחק בהדרגה מה שע-דיין נשאר לי, זה העלץ שהתבאר. ומה שנאבד ממני יוצר בי נקודת עצב. אך תחילת העצבות אינה במקום ההעלם של ההסתלקות, אלא תחילת העצבות מתחילה בעצם המציאות שנקראת גלות, גילוי בהכרח מצייר בתוכו מציאות מסוימת שנקראת גלות.

ניתן דוגמא פשוטה: היה לנו גלות מצרים שהיא שורש כל הגלויות כולם, ומציאות של גאולה. איך אנחנו מציירים את סיפור הגאולה בליל התקדש החג, (פסחים קטז, א) מתחיל בגנות ומסיים בשבח. הרי יש מצוה של שמחת החג, אז איך האדם יכול להזכיר את הגלות.

אבל בהבנה יותר פנימית, אילו הגאולה הייתה גאולה שלימה, לא היינו חוזרים למת-חילה היו עובדי עבודה זרה, ומתחילים בשבח. כי לעתיד לבוא כביכול יספרו על הניסים של לעתיד לבוא, לא יספרו בגנות ויסיימו בשבח, כי יצאנו מהגלות בכלל. אנחנו עדיין הרי מונ-חים במידת מה, באותה גלות. הגילה שיש לנו, שזה שמחת הגאולה היא עדיין שמחה שאיננה שלימה, מחמת שיש לנו חלקי גלות. החלקי גלות הללו יש לה הרבה פנים, אחד מהפנים הברורות היא שארבעה חלקים נשארו במצ-רים (מכילתא ריש בשלח), עוד אחד מהפנים הם, שהערב רב עלה עימם (שמות יב, לח). גם לפי חלק מהשיטות (פרקי דרבי אליעזר מג, מדרש שכל טוב שמות יד, כח) פרעה לא מת והמשיך לנינווה. היסוד הוא ברור ומוש-כל בדברי רבותינו, חלקי גלות מגלות מצרים המשיכו הלאה. הם לא יצאו לגמרי מהגלות לגאולה.

על זה נאמר ושאלה אישה מאת רעהו, כלי כסף וכלי זהב ושמלות, אז כמו שהם שאלו את הכלים, אז גם היציאה היתה יציאה שאולה לזמן, ולא יציאה שלימה. לכן הם ביקשו מפ-רעה ללכת דרך שלושת ימים, כמו שהכלים יצאו שאולים, גם הם יצאו רק לזמן. סתם שאלה שלושים יום, והם יצאו לשלושה ימים, הכל נובע מאותו שורש.

ועל כן גם כשהם יוצאים ממצרים, מה הם אומרים, (במדבר יד, ד) ניתנה ראש ונשובה מצרימה, כי הם לא יצאו משם באופן גמור. אם הם לא יצאו משם באופן גמור, אז בזמן

פתיחה כללי לימוד האגדתא

יסוד שני: 'שורש וענף'

ההארות שנמצאות בעולם מהיכן הם? מגלגל החמה. עכשיו, כמוכן צריך להבין איך כל נר יונק את הארתו מגלגל החמה, שאלה טובה מאד.

אבל סדרנו בכוונה שלשה דוגמאות של הארה: א. אור שברא הקב"ה ברא ביום ראשון עמד וגנו לצדיקים לעתיד לבוא, שורש כל ההארה כולה. ב. אור של מאורות שנתלה ביום רביעי, הוא ענף של האור הראשון. ג. כל אור פרטי מכאן ואילך שנמצא בעולם, ביחס לזה, אז החמה היא שורש, ביחס ליום ראשון, החמה היא ענף. מפורש בדברי חז"ל שהארת החמה, איננה הארה שלימה, אבל ביחס לנר שנמצא כאן בעולם, ברור הדבר, שהחמה היא ה'שורש', ולכן זו דוגמא ברורה.

לפי זה להבין - לא לדלג בסדר השורשים והענפים. אפשר לקפוץ מהנר, ישר לאור שברא הקב"ה ביום ראשון, זה דילוג. כמוכן שזה נכון שאור של יום ראשון הוא שורש לכל, אבל הוא לא שורש ישיר לכל ההארות שנמצא בעולם. לכן בכל הארה והארה שנמצאת בבריאה, צריך לראות היכן מקור מה ביום ראשון, יכול להיות שמקומה ביום שני של אור של גיהנום. כמוכן אפשר להרחיב את הסוגיא עוד ועוד כדרכה של תורה, רק נוקטים בכוונה דוגמא אחת יסודית, על מנת להבין את היחסיות של הדברים.

ולפי"א"כ תמצית הדברים של היסוד השני, בכל דבר ודבר שהאדם עוסק הוא צריך לראות איפה השורש הראשון שלו, איפה מקומו של אותו מציאות של אותו ענף, וכמה יחסיות יש בין השורש לאותו מקום, ואיזה ענפים יוצאים ממנו. כמוכן להקיף את הכל, זה חכמה שאין לה קץ, זה דרכה של תורה "ארוכה מארץ מידה, ורחבה מיני ים". אבל התפיסה צריכה להיות בכל דבר, לראות את שורשו וענפיו.

ככל שהאדם זוכה להשגת החכמה יותר, אז ההיקף שלו בתפיסת השורשים והענפים, היא הופכת להיות ברורה יותר, וגלויה יותר. ולכן הוא יכול לצרף דברי תורה, באופן בהיר ונהיר מאד, ולעין הרואה מי שלא רגיל בדברים ושומע את הצירוף, ונראה לו "מהיכן בא אותו מציאות של צירוף", אבל מי שתופס את הדברים מכח אור נשמתו בתפיסה של שורש וענפים, [יש כאלה שזה נובע אצלם מחמת חידוד שכלי כמוכן], אבל מי שתופס את הדברים באופן של שורשים וענפים, כח ה'צירוף' שלו לחבר דברי תורה, הוא מאד מאד גלוי. אבל עוד פעם, חוזרים ומדגישים: צריך להיות 'סדר!' כשאדם בא לצרף ענף מול שורש, צריך לבדוק האם זה שורשו הישיר, או שזה שורשו הרחוק, כדוגמת אב וסב שלא מקשרים ישר את הנכד לסב, אלא מקשרים אותו לאב והאב קשור לסב וכן ע"ז הדרך.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מהשיעור פתיחה כללי לימוד האגדתא מה- סדרה אגדות השס באופן של בנין: יסוד שלישי: 'מדרגות'

בריאה שברא עולם ברא, צורת הבריאה היא באופן שהדבר הוא 'שורש וענף'. ולפיכך, בכל דבר ודבר שעוסקים בו, אז כפי שנתבאר הרי, יסוד הדברים הוא באופן של 'אגדה' של 'איגוד'. זה נאמר גם בהלכה, אבל יתר על כן באגדה, כל מאמר ומאמר של אגדה שעוסקים בו, צריך להבין מה שורשו ומה הענף שבו, המאמר הזה האם הוא שורש והאם הוא ענף. על דרך כלל כל ענף ביחס לקודם אליו הוא ענף, ביחס למי שתחתיו הוא הופך להיות שורשו.

דוגמא בעלמא [יסודית]: יש סב יש אב ויש בן שהוא נכד, האב ביחס לסב - בן, וביחס לבן, הוא אב. התפיסה הזו היא משל כמוכן, אבל בסדר דבר החכמה צריך לראות כל דבר ביחסו לשורשו שלו, וביחס לענף שיוצא ממנו. כשמערבבים את הדברים ולא רואים היכן מציאות השורש, והיכן מציאות הענף, הרי שהתמונה איננה בהירה. וכשהתמונה איננה בהירה, אז האחדות שמתגלה, היא אחדות של 'דמיון', היא בלתי מדויקת. האגדה אוגדת ומחברת, אבל היא אוגדת את זה לפי סדר של תבנית של 'קומה'.

תפיסת האגדה - לחבר, לצרף, לאחד. אבל האיחוד והאיגוד, צריך להיות באופן של 'צורה'. יש צורה בבריאה שהיא צורת 'אילן', כמו שמבואר בדברי רבותינו כל הבריאה כולה היא באופן של אילן. כל הבריאה כולה היא בצורת אדם, והאדם נקרא 'צורת אילן', כמו שמבואר הרי בדברי הפסוק "כי האדם עץ השדה" וכו'. הרי שהגדרת הדבר, הבריאה בנויה באופן של 'אילן'. וה'איגוד' שבדבר, היא תפיסת שורשו וענפיו. ולכן בכל דבר ודבר, צריך לראות מהו שורשו, ומהו הענף שלו.

דוגמא בעלמא, [על מנת שיומחשו הדברים]: יום ראשון דמעשה ברא-שית, נברא האור - 'ויאמר אלוקים יהי אור ויהי אור'. יום רביעי דמעשה בראשית, נתלו המאורות - "את שני המאורות הגדולים, את המאור הגדול לממשלת היום, ואת המאור הקטן לממשלת הלילה". זה ברור, יום רביעי שנתלו המאורות, הוא 'ענף' של ההארה של יום ראשון. יום ראשון הוא ה'שורש', יום רביעי הוא מציאות של הארה שנמצאת בעולם.

לפי זה הלאה: נר שנמצא בעולם, יש בו 'אור'. מאיפה השורש של אותו אור שנמצא נר בעולם? הרי מהיכן יש בידינו אור? במוצ"ש לקח אדה"ר שני אבנים וחייככן זה בזה, ומשם יצא אור לעולם. יש חללו של גיהנום שקדם לעולם, אור של גיהנום נברא ביום שני, ואור דידן אומרת הגמ' לקח אדה"ר במוצ"ש שני אבנים וחייככן, ומשם יצא אור לעולם. האור הזה שיצא לעולם, זה ענף מההארה הכללית שנקראת 'חמה'. כמוכן לעין הרואה החיצוני, יבא אדם וישאל איך הנר השתלשל מהחמה? אבל זה ברור לכל בר דעת, זו ההארה שנמצאת בעולם, אם זו ההארה שנמצאת בעולם אז כל

בלבביפדיה מחשבה

יום ד' 20:30

רח' קדמן 4

חולון

לפרטים 050.418.0306

בלבביפדיה עבודת ה'

יום ג' 20:30 בדיוק

רח' הרב בלוי 33

ירושלים

לפרטים 052.765.1571

ישראל 073.295.1245 · 2>4>12 USA 718.521.5231

להצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון bilvavi231@gmail.com

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים · הפצת ספרי קודש רח' דוד 2, ירושלים 02.502.2567

02.623.0294 · ספרי אברמוביץ רח' קוטלר, 5 בני ברק 03.579.3829

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם 03.578.2270 books2270@gmail.com